

BILAG: Aflastningstilbud i Roskilde Kommune

28. februar 2019

Aflastning til børn, unge og forældre kan bevilges efter flere bestemmelser i Serviceloven. I denne sag behandles aflastningstilbud til en del-målgruppe af børn og unge, som bevilges aflastning efter Servicelovens § 44 jf. § 84, hvorefter *"Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne"*. Aflastning kan bevilges, når der påhviler forældrene en særlig tung pasnings- og omsorgsopgave, når barnet (trods alder) ikke kan lades alene, eller når der er andre søskende i hjemmet, der skal tages hensyn til. Aflastning uden for hjemmet bevilges, når en familie skal opleve aflastning fra den belastning det er i hverdagen, at drage den nødvendige omsorg for barnet.

Der findes forskellige typer af aflastning: afløsning i hjemmet, aflastning på opholdssted, aflastning på en institution og aflastning i plejefamilier. Der visiteres aflastning efter en individuel og konkret vurdering af forældrenes og familiens situation. I visitationen fastlægges aflastningstype og omfang. Visitationen sker for et år ad gangen, og der skal ske opfølgning mindst en gang årligt. Det er Skole & Børn, der forestår visitation og opfølgning.

Der kan visiteres til aflastning på baggrund af forhold i barnets hjem, sociale og adfærdsmæssige vanskeligheder hos barnet eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i form af forskellige diagnoser og handicaps. I denne sag er der dog alene tale om aflastning til målgruppen af børn og unge med varig nedsat funktionsevne, alvorlige fysiske handicaps og/eller psykiatriske diagnoser (primært inden for autismespektret). Alle er udviklingshæmmede og har et omfattende pleje- og omsorgsbehov og brug for voksenopsyn. Det er børn fra denne målgruppe, der aktuelt tilbydes aflastning på Bjerget og Margrethehøj.

Der er aktuelt 54 børn med bopæl i Roskilde Kommune, der er bevilget aflastning uden for hjemmet. I 2019 er aktuelt 13 børn i målgruppen af børn med alvorlige handicaps, psykiatriske diagnoser, udviklingshæmning og et omfattende pleje- og omsorgsbehov. 4 af disse børn er i aflastning i Weekendbørnehaven Bjerget, der tilbyder aflastning for de 0-6 årige. 7 børn er i aflastning på Aflastningshjemmet Margrethehøj, der tilbyder aflastning for de 7 til 17 årige år (i enkelte tilfælde dog op til det 23. år). 2 Roskilde-børn er aktuelt bevilget aflastning på et udenbys-tilbud, da der ikke er kapacitet i kommunens egne tilbud til at imødekomme deres behov for aflastningsdøgn.

I 2018 har i alt 17 børn i målgruppen været i aflastning, 4 børn har benyttet sig af aflastning på Bjerget og 10 børn har benyttet sig af aflastning på Margrethehøj, mens 3 børn har benyttet sig af aflastning i tilbud uden for kommunen.

Et samlet aflastningstilbud i Roskilde Kommune

Beskæftigelses- og Socialudvalget har besluttet at forvaltningen skal undersøge muligheden for et aflastningstilbud i Roskilde Kommune inden for den eksisterende økonomiske ramme, alternativt med en beskrivelse af merudgiften.

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for at samle kommunens aflastningstilbud til denne målgruppe på Bjerget med udgangspunkt i følgende:

- At Roskilde Kommune fortsat skal have sit eget aflastningstilbud til denne målgruppe
- At et samlet aflastningstilbud primært skal være for Roskilde Kommunes egne borgere
- At et samlet aflastningstilbud skal være fagligt forsvarligt og økonomisk robust
- At der skal tilbydes en-mands sengestuer til alle børn i aflastning, modsat i dag, hvor de mindste børn i aflastning på Bjerget sover i senge/på madrasser på de fælles stuer.

De bedste rammer for et aflastningstilbud er, hvis det kan etableres i tilknytning til et døgntilbud for børn og unge, hvor fagligheden i forvejen er til stede, og hvor der kan skabes en mere økonomisk robusthed. Et sådan døgntilbud er der ikke i Roskilde Kommune, og forvaltningen vurderer ikke, at der er grundlag for at etablere det.

Såfremt der skal etableres et samlet kommunalt aflastningstilbud i Roskilde vurderer forvaltningen, at de bedste muligheder er ved specialbørnehaven Bjerget, hvor der i dag også er weekendaflastning for de 0-6 årige. Det vil kræve en udvidelse af kapaciteten ved Bjerget at kunne etablere et aflastningstilbud for 0-17 årige, som medfører anlægsudgifter. Kapaciteten skal udvides, for at der kan være flere børn ad gangen i aflastning, som kan sove i separate soverum. Der kan udvides ved, at der opføres en tilbygning, hvor børnene kan få egne soverum, som de 6-16 årige har på Margrethehøj i dag. Der kan også ske en udvidelse af kapaciteten ved at anvende de nuværende lokaler på Bjerget på anden vis, eventuelt i sammenhæng med ombygninger, så der etableres egne soverum, da de 0-6 årige i dag sover sammen og på madrasser på gulvet eller weekendsenge.

Alternativt foreslår forvaltningen, som det også fremgik af sagen i december 2018, at det nuværende aflastningstilbud for 0-6 årige på Bjerget opretholdes og aflastningspladser til de 7-17 årige købes i tilbud uden for kommunen. Dette vil betyde, at der ikke skal afholdes udgifter til anlæg, og at der er mindre usikkerhed forbundet med driftsøkonomien.

Ved både Bjerget og Margrethehøj har der de senere år været en forholdsvis lav belægningsgrad på mellem 50% og 60%. også når der medtages de pladser, der har været solgt til andre kommuner.

Ved at etablere et samlet aflastningstilbud for børn og unge ved Bjerget tænkes det sammen med et miljø som i forvejen er indrettet til og dagligt anvendes til de mindre børn i målgruppen, både inde og ude.

På baggrund af den udvikling, der de seneste to år har været i antallet af bevilgede døgn til aflastning for børn i målgruppen vurderer forvaltningen, at et nyt samlet tilbud for de 0-17 årige med 4-6 pladser, vil kunne dække størstedelen af behovet for aflastning til børn i målgruppen bosiddende i Roskilde Kommune. Der er aktuelt 13 børn i målgruppen, der er i aflastning, hvoraf 2 børn er i tilbud uden for Roskilde Kommune.

Forvaltningen foreslår, at et samlet aflastningstilbud i Roskilde Kommune for de 0-18 årige sker ved Specialbørnehaven Bjerget, som hører under Skole- og Børneudvalget. Som følge deraf foreslås det, at aflastningstilbuddet Margrethehøj ophører ved ibrugtagning af det fremtidige kommunale aflastningstilbud.

Forvaltningen præsenterer i det følgende to modeller for en samling af aflastningstilbuddet på Bjerget, hvor den ene model er en samling af aflastning inden for de eksisterende fysiske rammer, hvor der skal ske nogen

indretningsmæssige ændringer og den anden model er fysisk udvidelse af ejendommen med en separat bygning til aflastning.

For begge modeller gælder, at der kan opstå situationer, hvor der ikke er pladser nok i eget tilbud til målgruppen i forhold til det behov den enkelte familie har, hvorfor der kan blive behov for at supplere med køb af ekstra pladser i udenbys tilbud, som det også sker for børn i andre målgrupper. På samme måde kan der være ledige pladser i Roskilde Kommunes tilbud, der kan sælges til andre kommuner. Forvaltningen kan oplyse, at der både i 2017 og 2018 har været salg af pladser til børn fra andre kommuner – i 2017 er der solgt i alt 623 døgn og i 2018 i alt 510 døgn.

De seneste års behov for bevilgede døgn i aflastning for børn i målgruppen er gået fra 824 døgn i 2017 til 888 døgn i 2018. Forvaltningen vurderer, at der alt andet lige, må forventes en marginal stigning i behovet for aflastning i de kommende år, også set i lyset af at andelen af børn med psykiatriske diagnoser er i vækst på landsplan. De fleste familier ønsker aflastning i weekender. På de to kommunale tilbud i Roskilde Kommune i dag er der mulighed for weekendafkastning for de 0-6 årige på Bjerget, mens der for de 7-17 årige er mulighed for aflastning fra onsdag eftermiddag og i weekender på Margrethehøj (dog fra den 1. maj 2019 fra torsdag eftermiddag og i weekender). Flere af de forældre, der har aflastning på hverdage vælger det dog fordi der ikke er tilstrækkelig kapacitet i weekenden.

Roskilde Kommune har i 2018 købt aflastningspladser for i alt ca. 3,7 mio. kr. til 0-17 årige i den målgruppe, der er relevant for dette aflastningstilbud, herunder i tilbud uden for kommunen. Der har derudover de seneste tre år været et årligt merforbrug forbundet med driften af Margrethehøj, som har været på mellem ca. 700.000 kr. og 1,2 mio. kr.

Et samlet aflastningstilbud inden for de eksisterende fysiske rammer på Bjerget.

Beskrivelse

Kapaciteten på Bjerget øges inden for de eksisterende fysiske rammer ved at udvide åbningstiden i weekenderne. Der er aktuelt åbent hver anden weekend, men vil fremover kunne holde åbent hver weekend alt efter behovet for aflastning.

Aktuelt sover børn i aflastning på Bjerget på madrasser eller i weekendsenge i børnehavestuerne 2-3 børn sammen, da der ikke er separate soveværelser til dem. Bjerget er oprindeligt opført med 4 sengestuer til aflastning og det skal undersøges, hvordan lokalebrugen kan optimeres og plads frigøres til sengestuer. Aktuelt bruges sengestuerne til kontorer og det skal undersøges, hvordan der kan frigøres plads til 4 sengestuer, så børn og unge i aflastning i det nye samlede tilbud kan have egne stuer.

Indretning mv. af fællesarealerne i aflastningstilbuddet skal endvidere indrettes og tilpasses til den nye ældre aldersgruppe af børn og unge mellem 7 og 17 år. Såfremt denne model vælges vil der blive påbegyndt en proces i samarbejde med Bjerget om fremtidig indretning og tilpasning af ejendommen.

Kapacitet

Weekendbørnehaven Bjerget har aktuelt åbent hver anden weekend, fra fredag eftermiddag til søndag eftermiddag. Antallet af pladser er aktuelt fleksibelt og kan tilpasses efter behovet i den enkelte weekend, således kan antallet af børn i aflastning samtidig svinge mellem 4 og 8 børn.

Kapaciteten kan udvides ved at øge åbningstiden efter behov til maksimalt 52 weekender om året. Det foreslås også, at der tilbydes aflastning frem til mandag morgen, hvilket indebærer, at en weekend i aflastning tæller for 3 visiterede døgn. Hermed foreslås også, at alle børn i aflastning fremover som udgangspunkt vil sove i en seng på egen stue.

Kapaciteten kan maksimalt øges til 3 døgn x 52 weekender x 4 pladser = 624 døgn. Ved en forventet belægningsprocent på 80, vil der være tale om 500 døgn. Det bemærkes at 80 % belægning er højt for denne type tilbud. Kapaciteten på 500 døgn vil forventeligt være mindre end det forventede behov på 800-900 aflastningsdøgn, hvorfor der forventeligt skal tilkøbes supplerende kapacitet i udenbys tilbud til en del af målgruppen.

I forhold til den nuværende belægningsgrad er en belægningsprocent på 60% mere realistisk. Herved vil der være tale om ca. 375 døgn, og der vil være behov for at købe et større antal døgn i andre tilbud.

Serviceniveau

Aflastning fra fredag eftermiddag til mandag morgen. Ingen aflastning på hverdage, da lokaler og faciliteter anvendes af Specialbørnehaven i dette tidsrum.

Der vil kunne holdes åbent i det nye samlede aflastningstilbud fra fredag eftermiddag til mandag morgen, med det vil ikke være muligt, i de særlige tilfælde, hvor der efterspørges aflastningsplads på hverdage, at tilbyde plads.

Kapaciteten kan ikke dække det forventede behov for 700-800 døgn årligt. Dette betyder, at nogle Roskilde-børn vil skulle tilbydes aflastning i tilbud uden for kommunen.

Der vil være individuelle sengestuer til alle børn og unge i aflastning.

Driftsøkonomi

Tilbuddet vil med en forventet belægningsprocent på 80, have en estimeret årligt driftsudgift på 2,9 mio. kr.. Ved en belægningsprocent på 60 er den årlige driftsudgift på 2,6 mio. kr.

Investeringsbehov

Der tages udgangspunkt i at optimere brugen af de lokaler og faciliteter, der allerede i dag er på Bjerget. Senge, spil, legetøj og anden indretning fra Margrethehøj vil kunne tages med. Der vil dog være etableringsudgifter forbundet med at sikre indretning og tilpasning/ombygning af ejendommen. Det skal undersøges, hvordan der kan frigøres plads til 4 individuelle sengestuer. På den baggrund skal det frem mod budget 2020 beregnes, hvad det vil koste at etablere 4 sengestuer inden for de nuværende fysiske rammer, samt tilpasse faciliteter mv. til målgruppen af de 7-17 årige.

Et samlet aflastningstilbud på Bjerget i separat tilbygning til børnehaven

Beskrivelse

Kapaciteten på Bjerget øges ved at lave en tilbygning til Specialbørnehaven, som er forbeholdt aflastning med separate værelser, fællesrum, baderum mv.

Kapacitet

Kapaciteten på Bjerget øges ved at lave en tilbygning. Med en tilbygning forbeholdt aflastning, kan aflastning tilbydes både på hverdage og i weekender.

Kapacitet på hverdage: Ved en separat tilbygning til aflastning vil kapaciteten i de 4 hverdage (mandag til torsdag) maksimalt være på 4 døgn x 52 uger x 6 pladser = 1.248 hverdagsdøgn. Ved en forventet belægningsprocent på 80, vil der være tale om 1.000 hverdags-døgn. Det bemærkes, at der i dag opleves en lav efterspørgsel på aflastning i hverdage.

Kapacitet i weekender: Ved en separat tilbygning til aflastning vil kapaciteten i weekender maksimalt være på 3 døgn x 52 uger x 6 pladser = 936 døgn. Ved en belægningsprocent på 80, vil der være tale om 750 weekend-døgn. Det bemærkes at 80 % belægning er højt for denne type tilbud. Ved en belægningsprocent på 60 vil der være tale om ca. 560 dage.

Da efterspørgslen efter aflastningspladser primært er på weekender, forventes det, at aflastningsfaciliteterne (tilbygningen) kun i begrænset omfang vil blive benyttet på hverdage.

Belægningsprocenten er afgørende for i hvilken grad tilbuddet kan dække det antal døgn, der bevilges til aflastning. Ved 80% belægning i weekend har hovedparten af visiterede døgn forventeligt dække behovet, mens det ikke er helt tilstrækkeligt ved en 60% belægning. Det vil dog være muligt at tilbyde aflastning i hverdage som supplement til weekender.

Serviceniveau

En separat tilbygning til aflastning vil betyde, at aflastning både kan tilbydes på hverdage samt i weekender. Alle børn og unge har egen sengestue når de er i aflastning.

Kapaciteten betyder forventeligt, at en stor del af Roskilde-børn i målgruppen vil kunne tilbydes aflastning i det ny, samlede tilbud.

Det vil være muligt for de enkelte børn, der måtte ønske aflastning på hverdage, at de kan tilbydes dette inden for kommunens eget tilbud. Dog er det forvaltningens faglige vurdering, at kun meget få børn måtte have behov for dette, hvorfor bygningen risikerer at være ubenyttet fra mandag morgen til fredag eftermiddag.

Driftsøkonomi

Tilbuddet vil med en forventet belægningsprocent på 80, have en estimeret årligt driftsudgift på 3,5 mio. kr.. Ved en belægningsprocent på 60 er den årlige driftsudgift på 3 mio. kr.

Investeringsbehov

Der er foretaget et overslag over pladsbehovet og pris ved en separat aflastningsbygning, der skal rumme 6 værelser, heraf 1 handicap-venligt værelse med plads til lift, kørestol mv. Der vil anslået være tale om en bygning på ca. 300 m2 til en forventet pris på 7 mio. kr.

Margrethehøj

Forvaltningen har også undersøgt mulighederne for at samle aflastningen på Margrethehøj på Københavnsvej 266, hvor der i dag er aflastning til de 7-17 årige i målgruppen med 5 sengepladser. Københavnsvej 266 er en del af Center for Handicap i Social, Job og Sundhed og har en række tilbud som fx beskyttet beskæftigelse,

sundhedscafe og højskoletilbud til voksne borgere med handicap. Der er i Center for Handicap ikke andre tilbud til borgere under 18 år.

En samling af aflastningspladser ved Margrethehøj vil kræve anlæg og indretning så stedet også vil være egnet for de mindre børn, der i dag er i aflastning på Bjerget – og hvor de børn, der får aflastning på Bjerget i forvejen går i børnehave i institutionen og kender stedet. De børn der er i aflastning på Margrethehøj har ikke alle derudover tilknytning til stedet.

Forvaltningen har vurderet at af de to nuværende aflastningssteder vil en samling af aflastningspladser til de 0-17 årige i Roskilde Kommune være bedst egnet på Bjerget.

Fremtidigt serviceniveau for aflastning

Forvaltningen har udarbejdet en række forslag til, hvilke administrative retningslinjer, som aflastning i Roskilde Kommune fremover skal benytte. De bygger på erfaringer fra andre kommuner.

Hoteldøgn

Forvaltningen foreslår, at bevilgede aflastningsdøgn opgøres som hoteldøgn, defineret som kl. 12 til kl. 12 næste dag. Dette vil bringe tællemetoden for opgørelsen af aflastningsdøgn på linje med styringsaftalen med Region Sjælland.

Aflastning i weekender

Forvaltningen foreslår, at bevilling af aflastning i weekender, fremover følger den aktuelle praksis på Margrethehøj: at en aflastningsweekend tæller fra fredag eftermiddag til mandag morgen (3 hoteldøgn).

Differentierede takster

Forvaltningen foreslår, at der indføres differentierede takster efter omfanget af støtte, som det enkelte barn har behov for. Eksempelvis kan der opereres med tre forskellige takstniveauer afhængigt af, om barnets støttebehov er lille, moderat eller stort. Afhængigt af, hvilke børn, der bookes ind i den enkelte weekend, kan der være behov for eksempelvis at indkalde en sovende nattevagt eller ekstra bemanning til børn, der kræver 1:1-opsyn i dag- og aftentimer.

Differentierede takster vil bringe aflastningstilbuddet på linje med eksempelvis aflastningstilbuddet Møllehuset i Næstved, hvor enkelte Roskilde-børn aktuelt er i aflastning. Forvaltningen forudser, at differentierede takster vil minimere behovet for bevilling af tillægsydelse.

Forvaltningen foreslår, at der efter, at barnet har været 3 måneder i aflastningstilbuddet, følges op på, om barnet er rigtigt indplaceret i forhold til det reelle plejebehov. Takstniveauet justeres, hvis barnet viser sig mere eller mindre plejkrævende, end hvad der lå til grund for takstindplaceringen.

Afbud

Forvaltningen foreslår, at forældre skal kunne melde afbud med minimum 4 ugers varsel. De 4 ugers varsel svarer til det varsel, der skal gives medarbejdere i vagtplanlægningen. Afbud senere end 4 uger før, skal ikke udløse erstatningsdøgn.

Aflastning til målgruppen i Roskilde Kommune i dag

Børn & Unge varetager visitation og er budgetansvarlig for aflastning til børn og unge mellem 0 og 18 år.

Afløsning i hjemmet

Afløsning i hjemmet er altid udgangspunktet når der skal tages stilling til sag om aflastning. Der visiteres dog kun sjældent afløsning i hjemmet efter § 84 til denne målgruppe, da det som oftest er nødvendigt, at barnet bliver passet et andet sted, hvis søskende og forældre skal opleve reel aflastning for pasningsopgaven. Ofte er familierne dog også visiteret afløsning i eget hjem efter andre paragraffer.

Forvaltningen vurderer ikke, at afløsning i hjemmet i stigende grad kan bruges som en mulig model for aflastning til denne målgruppe. Afløsning i hjemmet er altid udgangspunktet ved bevilling af aflastning, da det er den mindst indgribende aflastningstype, men til den målgruppe, som der her er tale om, vil det kun i ganske få tilfælde give forældre og øvrig familie en reel oplevelse af aflastning.

Aflastning på opholdssted og aflastning i plejefamilier

Roskilde Kommune har ikke børn/unge visiteret til aflastning på opholdssted. Til denne målgruppe af børn/unge med et omfattende plejebestov, er aflastning i plejefamilier i udgangspunktet ikke en mulighed.

Aktuelt serviceniveau

Visitation til aflastning sker altid efter en individuel og konkret vurdering af familiens behov. Udgangspunktet er 2 weekender om måneden for de 0-6 årige og 1 weekend om måneden for de 7-17 årige.

Aflastning på Bjerget er alene weekend-aflastning, hvor der tilbydes aflastning fra fredag eftermiddag til søndag eftermiddag.

Aflastning på Margrethehøj tilbydes både på hverdage (onsdag-torsdag) og i weekender. Margrethehøj har åbent fra onsdag eftermiddag til mandag morgen. Fra den 1. maj 2019 indskrænkes åbningstiden, så Margrethehøj ikke længere har åbent onsdag eftermiddag, men først åbner torsdag eftermiddag.

Det er forvaltningens faglige vurdering, at der kun i meget ringe grad er efterspørgsel efter hverdagspladser. Familierne til de børn, der aktuelt tilbydes aflastning onsdag og torsdag eftermiddag på Margrethehøj, har sagt ja til hverdagspladserne som en nødløsning, fordi der ikke er tilstrækkelig kapacitet i weekenderne.

Weekendbørnehaven Bjerget – februar 2019

Weekendbørnehaven Bjerget tilbyder aflastning til børn i alderen 0-6 år.

Weekendbørnehaven Bjerget har til huse i Specialbørnehaven Bjergets lokaler i Trekrøner.

Både specialbørnehaven og weekendbørnehaven hører organisatorisk til Dagtilbud i Skole & Børn.

Børn & Unge visiterer til aflastning på Bjerget.

Kapacitet: 4-8 pladser. Der er ikke soveværelser til alle børn i aflastning på Bjerget. I stedet sover børnene på madrasser/ i senge i børnehavens stuer.

Bjerget har åbent i ulige uger fra fredag kl. 15 til søndag kl. 14:00

Margrethehøj Børneafkastning – februar 2019

Margrethehøj Børneafkastning tilbyder aflastning til børn og unge i alderen 7-17 år, med mulighed for forlængelse til det 23. år.

Margrethehøj Børneaflastning har til huse på Københavnsvej 266, hvor der også er en række aktivitets- og beskæftigelsestilbud rettet mod voksne, eksempelvis STU og hører organisatorisk til Center for Handicap i Social, Job og Sundhed.. Margrethehøjs lokaler står tomme når aflastningstilbuddet er lukket. Børn & Unge visiterer til aflastning på Margrethehøj.

Kapacitet: 5 pladser

Åbningstider: Onsdag eftermiddag til mandag morgen (fra den 1.5. 2019 ændres åbningstiden, så der holdes åbent torsdag eftermiddag til mandag morgen).